

Az „Evés problémája” videó összefoglalása

Szituáció:

Christine (83) és Fritz (86) házaspár, Hannelore asszony személyi gondozó. Ebben a részben Fritz úr gyakran zavart. Eddig nem volt gondja az evéssel, de ebben a részben összetéveszti a kést a villával.

A videoklip tartalma:

Hannelore asszony tálalja az ételt. Fritz úr jobbkezes, de a kést a bal kezében tartja, a villával pedig - melyet a jobb kezében tart - vágó mozdulatokat tesz. Hannelore asszony meglátja ezt, és azt mondja: „Segítek Önnek...” Kiveszi a kést és a villát a férfi kezéből, és falatnyi darabokra vágja a hússzeletet. Aztán a jobb kezébe adja a villát, és azt mondja: „Így könnyebben fog menni...”

Elemzés:

Hannelore asszony **jót akar**: Látja Fritz úr problémáit, és azonnal **segít** neki. **Nem kritizálja** őt, nyugodtan felvágja neki a húst, és a jobb kezébe adja a villát, hogy kés nélkül folytathassa az evést. Ez elsőre egész **jónak tűnik**. De ha **jobban megnézzük**, megállapítható, hogy **sokkal jobban** is cselekedhetne!

Először azt mondja neki: „**segítek Önnek**”. Ezzel Fritz urat tette meg a segítségre szoruló (**gyenge**), magát pedig a segítő (**erős**) személynek. **Elveszi** tőle az **evőeszközt kérdés NÉLKÜL**, és vágni kezd. Tehát **NEM bízik benne**, hogy ő maga még képes **helyesen** késsel-villával **enni**, mert utána CSAK a villát adja oda neki. Egyébként így tesznek azokkal a **gyerekekkel** is, akik még nem tudják felválni az ételt.

A gondozó **nem adott rá esélyt**, hogy a férfi **magától rájöjjön**, hogy másképp kell csinálnia. Talán egy idő után **Ő MAGA** cserélte volna ki a kést és a villát, és helyesen folytatta volna?

Hannelore asszony legközelebb már az **étkezés előtt** mindent **felvág** majd? És lesz még rá esélye, hogy **Ő maga vágja fel** az ételt, vagy továbbra is „**atyáskodnak majd felette**”?

Reflexió:

Mindig a lehető LEGKEVESEBB támogatást nyújtjuk, hogy a zavart emberek **minél tovább önállóak maradhassanak**. Ugyanakkor, ahogy egyes dolgok egyre nehezebbé válnak, fel kell ismernünk, hogy **mennyi támogatás SZÜKSÉGES** - de csak annyit nyújtunk, amennyi szükséges!

Hannelore asszony túlságosan gyorsan reagált. Eleinte talán elég lett volna, ha **Hannelore** asszony vagy akár **Christine** asszony **lassan** és jól látható módon **elvágta volna** a saját húsát - ANÉLKÜL, hogy Fritz úr hiányosságára felhívták volna a figyelmet. Pont azért, mert ez először történt meg, lett volna rá esély, hogy **ő maga** is észrevette és **kijavította** volna magát. Talán a következő étkezésnél már nem lett volna gondja vele, és a következő hetekben vagy hónapokban is helyesen tudott volna étkezni - még akkor is, ha valószínűleg elérkezik majd az az idő, amikor már nem tudja ezt megfelelően megtenni. Ilyenkor az ember nagyobb valószínűséggel **tér át másféle ételekre** (amelyekhez nem kell kés). Videoklipünkben a kés és a villa a tányér jobb oldalán volt az étkezés **ELŐTT** - és a villa ráadásul kívül volt! Tehát ügyeljen rá, hogy a **kés** a tányér **JOBB** oldalán, a **villa** pedig a **BAL** oldalán legyen. Ez megkönnyítené a dolgot. Ha Fritz úr mégis a bal kezébe veszi a kést, akkor egy aprócska utalás arra, hogy a kést a jobb kezével kellene fognia, segíthet. Ha pedig ezt már nem érti, akkor Ön is odaadhatja neki az evőeszközt a megfelelő kézbe. Ahogy a „Memóriarendszerek” című videónkban látható, a **kezét is vezethetjük**, megtéve az **első vágómozdulatokat**, ezután már valószínűleg képes lenne magától folytatni, hiszen a procedurális memória tovább megmarad.

Egyéb gondolatok az evéssel kapcsolatban:

Valaki **elfelejti**, hogy már lement az étkezés, és megkérdezi, hogy mikor kap végre enni. Ilyenkor hasznos lehet az étkezéseket **több kisebb adagra** szétbontani a nap folyamán.

Néhány zavart embernek nincs kedve enni, nincs étvágya. Ilyenkor néha étvágygerjesztő lehet, ha segítséget kérünk tőlük a konyhában. A **konyhából szállingózó illatok** is segíthetnek (sült hagyma, baconkockák stb.).

Legyen tisztában az illető **kedvenc ételeivel** a korábbi élmények és tapasztalatok alapján (szükség esetén kérdezze meg a rokonokat). A **szaglás** és az **ízérzékelés** az **életkor** előrehaladtával **megváltozik**. Ilyenkor intenzívebben kell fűszerezni. Az édes ízek érzékelése marad meg a legtovább. Egy szépen megterített asztal is étkezésre ösztönözhet.

A **rituálék** segíthetnek az embereknek, hogy megfelelően ráhangolódjanak az étkezésre. Terítsenek meg közösen (ha ez még lehetséges), mondjanak el közösen egy imát, ha ez a családban szokás volt.

Jó általános napi struktúra.



Tanulságok:

Csak akkor segítsünk, ha nincs már más lehetőség. **Hagyjunk időt** az önkorrekciónak. Váltson könnyebben fogyasztható ételekre. Esetleg könnyen kézbe vehető falatkák (finger food). Ha a nyelés nehezebbé válik, több leves, püré stb.

Továbbvezető anyagok:

Lásd még sorozatunkból a „Memóriarendszerek” című videót („segíteni” - priming, ill. ételek felvágása - procedurális memória).

Lásd még a „Tréning: Érzékszervi észlelés” című videót.

Lásd még a „Tisztálkodás elutasítása” című videót (SMEI-koncepció)